

iaeden

SALVEM
L'EMPORDÀ

butlletí núm. 153

INSTITUCIÓ ALTEMPORDANESA PER A LA DEFENSA I ESTUDI DE LA NATURA

Dibuix: Llorenç Pascua

tardor

2014

Butlletí de la IAEDEN

Número 153 - Tardor 2014

**Editat per la Institució
Altempordanesa per a la
Defensa i Estudi de la Natura
(IAEDEN), entitat independent
sense afany de lucre i membre
de la Federació Ecologistes de
Catalunya.**

Apartat correus 245 Figueres
Tel.: 972 67 05 31
e-mail: iaeden@iaeden.cat
web: www.iaeden.cat

Composició de la Junta Directiva
de la IAEDEN:

President: *Llorenç Pascua*
Secretària general: *Anna Albó*
Tresoreria: *Ariana Seglar*
Vocals: *Carme Bosch,*
Vicenç Serradell, Salvador Jover,
Esteve Robleda, Marta Ball-Iloera,
Leonel Manso, Sílvia Guitart,
Montserrat Pascual, Xavier Vizcaino,
Lluís Benejam, Ignasi Batet,
Sandra Saura, Joan Martí,
Bàrbara Schmitt, Mònica Pepa,
Ernest Pous, Miquel Sánchez,
Xavier Llorente, Neus Giró,
Marcel Gutinell.

Han col·laborat en aquest número:
Lluís Benejam, Ramon Caralt,
Llorenç Pascua, Montserrat
Pascual, Mònica Pepa, Bàrbara
Schmitt, Xavier Vizcaino.

Disseny i fotos (Ll. P.):
Llorenç Pascua

Composició de textos:
Fotocomposició Roger - Figueres

Imprès a:
Gràfiques Canigó

Imprès en paper ecològic

IAEDEN no comparteix
necessàriament les opinions
expressades en les col·laboracions
signades pels seus autors.

© 2014, IAEDEN

S U M A R I

Portada:	
Tallarol de casquet (<i>Sylvia atricapilla</i>)	1
Sumari	2
Editorial	3
Calendari d'activitats	4
Noticiari	7
Memorial Albert Ramon Estarriol	10
Custòdia agrària a l'Empordà	12
Salvem l'Empordà	14
Un mausoleu al cap de Creus	18
Reflexions d'en Ramon	20
Butlleta d'inscripció	23

Les aportacions econòmiques a favor
de IAEDEN-SALVEM L'EMPORDÀ
es poden fer a BBVA,
compte núm. ES76 0182 8304 23 0201559768
(Les persones que vulguin desgravar de l'IRPF
aquestes aportacions i/o la quota de soci,
ens han de fer saber el seu DNI)

amb el suport de:

Ajuntament
de Figueres

Alt Empordà

Medi Ambient

EDITORIAL

El projecte d'ElBulliFoundation ha estat, sens dubte, el protagonista de les nostres activitats de l'estiu passat. El Departament de Territori i Sostenibilitat ha tret l'avantprojecte de llei per declarar el projecte d'interès públic i l'estudi d'impacte ambiental a exposició pública al mes de juliol, just abans que tothom se n'anés de vacances. Nosaltres de seguida vam denunciar aquesta falta de voluntat política en la participació ciutadana i ens vam posar a estudiar el projecte i a redactar les nostres al·legacions.

Resumint es pot dir que tot el que ens preocupava des que es va presentar el projecte, el febrer passat, s'ha confirmat: Recordem que es vol declarar el projecte d'interès públic perquè segons les lleis actuals no es podria fer en l'espai protegit de cala Montjoi que, segons els promotors i segons el govern, és l'únic espai on es podria desenvolupar. Però ni l'avantprojecte de llei ni l'avaluació ambiental ho justifiquen i queda molt clar que la declaració d'interès públic serveix només per legalitzar el projecte. Nosaltres insistim que l'interès públic de la protecció dels espais naturals és el que ha de prevaldre.

Ja vam denunciar, des del primer moment, que aquesta és una llei feta expressament per a aquest projecte en tota regla, però ara resulta que l'estudi d'impacte ambiental també està fet totalment a mida del projecte (s'ha de dir que és una pràctica habitual que tampoc sorprèn gaire). En lloc d'estudiar veritables alternatives, com seria una ubicació en espai urbà o urbanitzable de Roses, l'estudi simplement indica els possibles impactes del projecte sense entrar en les conseqüències.

Al llarg de l'estiu s'han recollit més de 75.000 signatures en una petició al Parlament de Catalunya de no aprovar la llei d'El Bulli, creada per a una ciutadana de Barcelona a la plataforma digital *change.org*. I en el moment de tancar l'edició d'aquest butlletí, ja hem aconseguit que més de 500 persones firmessin les nostres al·legacions. Ara és el torn del govern de reaccionar davant d'aquesta clara oposició i de reconsiderar-ho. I, si s'arribés a votar aquesta llei al Parlament, els diputats caldria que pensessin que amb el seu vot haurien de representar la voluntat del poble.

CALENDARI D'ACTIVITATS

• **Dissabte 27 de setembre. Sopar de productes de custòdia al CAT de Vilajuïga**
Hem aprofitat que el CAT Vilajuïga està promocionant el producte empordanès per a organitzar un sopar de productes ecològics i de custòdia agrària. En concret, i entre diversos productes, podrem degustar vedella de l'Albera, acompanyada de llegums ecològics de Torroella de Fluvià i olis i vins procedents de finques de custòdia agrària. Activitat organitzada en el marc de la Setmana Europea de la Custòdia del Territori.

Hora i lloc: 21.30 h al CAT Vilajuïga

Inscripcions: al telèfon 972530977 (CAT Vilajuïga), places limitades.

Preu: 10 € socis i 12 € no socis.

Organitza: IAEDEN-GOB Menorca i CAT Vilajuïga.

• **Dimarts 30 de setembre. Sortida tècnica a La Vinyeta**

S'organitza aquesta visita especialment indicada per a tècnics i persones interessades a conèixer el projecte "Cultivant Sinergies" de custòdia agrària a l'Alt Empordà, i en concret l'experiència de La Vinyeta. En aquest cas, el celler La Vinyeta ens acull per a fer una petita presentació de la custòdia agrària, seguida d'una visita per la finca, i acabant amb un petit tast de vins. Activitat organitzada en el marc de la Setmana Europea de la Custòdia del Territori.

Hora i lloc: 10-14 h al celler La Vinyeta de Mollet de Peralada.

Inscripcions: al telèfon 972 670 531 i a (agroterritori@iaeden.cat), places limitades.

Organitza: IAEDEN-GOB Menorca i La Vinyeta.

• **Diumenge 5 d'octubre. XV Fira Infantil de l'Intercanvi i Mercat de Segona Mà.**

Una altra vegada hem programat de manera conjunta la Fira Infantil de l'Intercanvi i el Mercat de Segona Mà a la Rambla de Figueres. Les dues activitats pretenen difondre els principis de reutilització dels materials. A més, en el cas del Mercat de Segona Mà, ajuda a finançar les campanyes de defensa del territori de l'entitat.

Hora i lloc: a partir de 2/4 d'11 del matí, a la Rambla. A la 1 del migdia, s'entregaran els premis del Concurs de Juguines. El Mercat de Segona Mà durarà tot el dia.

Organitza: IAEDEN-Salvem l'Empordà.

• **Dissabte 25 d'octubre. Taller de plantes medicinals al Jardí de l'Albera (Espolla)**

Farem una visita guiada per conèixer el Jardí de l'Albera, amb més de 100 plantes remeieres autòctones. Tot seguit ens dirigirem a la Sala Polivalent per preparar un xarop tonificant per a l'hivern. L'activitat serà matinal i acabarem cap a 2/4 de 2. Es recomana portar un pot de vidre petit per si voleu emportar-vos una mostra.

Hora i lloc de trobada: 10 del matí al centre d'Informació del Parc natural PNIN Albera. C/ Amadeu Sudrià núm. 3, Espolla.

Preu i inscripcions: Socis gratuït i no socis 5 €. Cal apuntar-s'hi al telèfon 972 670 531 o per e-mail: iaeden@iaeden.cat

Organitza: IAEDEN-Salvem l'Empordà i Cau de les Marietes.

• **Dissabte 25 d'octubre. Cicle de Cinema & Solidaritat: El món és gran (El mundo es grande)**

Pel·lícula de Sthepan Komandarev. Després d'un accident de cotxe, un jove búlgar, anomenat Alex, no pot recordar ni tan sols el seu nom. Per curar la seva amnèsia, el seu avi Bai Donen se'n va a Alemanya i li organitza, al seu nét, un viatge espiritual. La destinació és el seu país d'origen i, per tant, el passat. En diferents llocs, moments i mitjans de transport, creuant mitja Europa, juguen al backgammon, el joc més senzill i no obstant això el més complex de tots. El joc porta Alex a recordar qui és i simbolitza la història. El destí és el dau que tenim a les nostres mans i la vida és un joc a mig camí entre la sort i l'habilitat.

Hora i lloc: 8 h de la tarda a Cant Met (c/ Sant Vicenç, 30, Figures). L'entrada és gratuïta.

Organitza: Associació IMAGO amb la col·laboració de la IAEDEN-Salvem l'Empordà.

• **Diumenge 26 d'octubre. Sortida per conèixer els bolets**

Un any més, amb el biòleg i micòleg Daniel Siscart anirem a caçar bolets per aprendre les diferents espècies, la seva biologia i ecologia. La sortida serà només matinal, fins a les dues del migdia, i recorrerem diferents indrets de la comarca.

NAVEGA EN CAIAC TOT L'ANY!

TARIFES PLANES SK KAYAK

- ✓ Descobrirem els millors indrets de la Costa Brava
- ✓ 6 Tarifes Planes a partir de 40€
- ✓ www.kayakcostabrava.com/tarifες-planes-sk-kayak

crocs™

www.kayakcostabrava.com | reserves@skkayak.com | 627433332

Hora i lloc de trobada: a les 9 del matí a la plaça del Sol de Figueres.

Cal portar: calçat còmode, cistell i ganivet.

Inscripcions: al telèfon 972 670 531 i iaeden@iaeden.cat, places limitades.

Preu: gratuït per als socis de la IAEDEN i 5 euros per als no socis.

Organitza: IAEDEN-Salvem l'Empordà

• **Diumenge 2 de novembre. Sortida ornitològica amb caiac al riu Fluvià**

Sortirem del Club Nàutic de Sant Pere Pescador i navegarem pel tram final del riu Fluvià tot passant pel marge de la Reserva Integral dels Aiguamolls de l'Empordà, l'Illa de Caramany fins arribar a la desembocadura, per observar i identificar les espècies d'ocells més característiques d'aquest habitat.

Hora i lloc: a les 10 del matí al Club Nàutic de Sant Pere Pescador.

Cal portar: Samarreta per mullar, cinta per no perdre les ulleres, gorra i crema solar, calçat que es pugui mullar.

Preu i inscripcions: Socis 20 € i no socis 25 €, nens fins a 16 anys meitat de preu.

Cal apuntar-se al telèfon 972 670 531 o per e-mail: iaeden@iaeden.cat

Organitza: IAEDEN-Salvem l'Empordà i SKKayak dins el projecte *La vida a l'aigua dolça*.

• **Dissabte 22 de novembre. Cicle de Cinema & Solidaritat: Mans Manses (Manos Mansas)**

Documental de Luis i Andres Rodrigues. *Mans Manses* es construeix al voltant d'un grup de nens veneçolans que, des de molt aviat, s'enfronten a l'ardu del treball manual, fent feines pròpies de les cultures a les quals pertanyen. En contraposició, es presenta el personatge d'un home, com a testimoni de la supervivència urbana a Caracas, que lluita per aconseguir l'esperança de vida que tots mereixem.

Hora i lloc: 8 h de la tarda a Cant Met (c/ Sant Vicenç, 30, Figueres). L'entrada és gratuïta.

Organitza: Associació IMAGO amb la col·laboració de la IAEDEN-Salvem l'Empordà.

• **Dissabte 20 de desembre. Jornada de manteniment als estanyols del Mas Margall**

Us convidem a una jornada de manteniment de la zona dels estanyols del Mas Margall de la qual tenim la custòdia des de l'any 1992. Les feines aniran des de desbrossar l'itinerari fins repassar la pintura dels rètols dels aguaites. Aquestes tasques són necessàries pel bon manteniment de la zona i necessiten la col·laboració de forces voluntaris! Per això us animem a participar-hi. A mig matí us convidarem a un bon esmorzar!

Hora i lloc de trobada: a les 9 del matí al Mas Margall.

Inscripcions: gratuït, però cal apuntar-s'hi trucant al telèfon 972 670 531, places limitades.

Organitza: IAEDEN-Salvem l'Empordà dins el projecte *La vida a l'aigua dolça*.

Aparcament gratuït al pàrquing del Cortalet dels Aiguamolls

La IAEDEN i el Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà han arribat a un acord perquè els socis de la IAEDEN tinguin gratuït el pàrquing del Cortalet (té un cost de 5 euros). Per poder aplicar aquest avantatge, heu de mostrar el DNI a les oficines del Cortalet abans de marxar i us donaran un tiquet per poder sortir de manera gratuïta.

Projecte Fènix: Testing de Biodiversitat Virtual

El 13 de juliol vam fer la segona sortida *testing* anual amb en Marcel Nadal del grup de Biodiversitat Virtual (Projecte Fènix), per veure com es van desenvolupant les diferents espècies de fauna i flora, després de l'incendi de l'Alt Empordà de 2012.

El bon temps ens va acompanyar tot el matí amb una abundància i varietat d'espècies espectacular a diferència de l'any passat; i el millor de tot, la bona companyia de gent que coneix i gaudeix de la natura. En total vam ser una quinzena de persones i vam tenir la sort de comptar amb especialistes en diversos gèneres d'invertebrats i flora.

Alguns dels assistents es van quedar amb ganes de tornar a explorar la zona i van fer algunes propostes que es tindran en compte per a l'any que ve.

Fotos: Marcel Nadal

Diferents moments de la sortida a l'Albera.

Premis juvenils de treballs de recerca de batxillerat 2014

Per segon any consecutiu, l'Institut d'Estudis Empordanesos i la IAEDEN hem convocat de manera conjunta els Premis juvenils de treballs de recerca de batxillerat en les dues categories: "XXIV Premi Josep M. Àlvarez a treballs de recerca de medi ambient i natura" i "XIII Premi Albert Compte a treballs de recerca d'humanitats i ciències socials". D'aquesta manera s'aconsegueix una major difusió i una sinergia positiva entre les dues

entitats convocants. Aquesta convocatòria ha tingut un record especial per al professor i historiador Albert Compte, malauradament traspasat durant aquest any. L'entrega de premis es va realitzar el divendres 27 de juny al saló de plens de l'Ajuntament de Figueres. El primer premi dels Josep M. Àlvarez va ser per a Zunel Pintos Verjel amb el treball titulat "La neteja a les nostres mans". Els dos accèssits concedits per l'IES Ramon Muntaner van ser per a Eva Espigulé Ribas pel treball "La duresa de l'aigua de la Muga" i per a David Ibañez amb el treball "Estudi ornitològic de l'estany de Vilaüt i rodalies".

Entrega dels premis.

Foto: Josep Maria Dacosta

Foto: Josep Maria Dacosta

David Ibañez, l'estudiant que fa recerca ornitològica a l'estany de Vilaüt.

Jornada de neteja de les platges de cap Ras

Després d'alguns anys sense fer actuacions a les platges de cap Ras, el diumenge 8 de juny, una quinzena de voluntaris vam tornar a la zona per fer una jornada de neteja dins la campanya "Juga net amb el teu litoral". Repartits en parelles al llarg de totes les platges de la zona de cap Ras vam poder recollir uns 200 kg de deixalles, arribant a omplir una dotzena de bosses industrials d'escombraries. Esperem que durant l'estiu s'hagi mantingut l'espai tan net com el vam deixar!

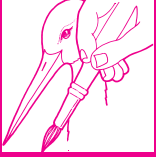
Foto: Anna Albó

El grup de voluntaris abans d'iniciar les tasques de neteja.

Demanen col·laboració per a un llibre dels amfibis i rèptils de l'Albera

Des de la Societat Catalana d'Herpetologia (SCH) estan preparant la publicació d'un llibre sobre els amfibis i els rèptils del massís de l'Albera. Si algú té dades que consideri d'interès o pot aportar observacions de qualsevol espècie, ho agrairem. Per fer-nos arribar cites hi ha dues opcions:

1. A través de la web de la SCH (<http://soccatherp.org/>): al menú inicial i a mà esquerra triar l'opció "Què pots fer..." i després escollir la primera opció ("amb una observació o cita"). És molt senzill i n'hi ha prou en introduir el nom de l'observador així com la data; les coordenades i l'espècie observada.
2. A través del web Ornithocat: <http://www.ornitho.cat/>

MEMORIAL ALBERT RAMON I ESTARRIOL

Diumenge 27 de juliol.

Entrega de premis del concurs juvenil de dibuix i pintura de la natura XXIII Memorial Albert Ramon i Estarriol

L'entrega de premis clou l'edició de l'any –ja n'hem fet 23– dels premis juvenils de dibuix i pintura de la natura Memorial Albert Ramon i Estarriol.

El Cortalet del parc dels Aiguamolls és el lloc de trobada. Molts concursants, familiars i amics s'hi apleguen a recollir els premis, aquells que han estat guanyadors, i a compartir una estona de coneixença tots plegats.

El patrocinador i els organitzadors també recollim en aquest acte el nostre premi, que després de tants anys encara té la frescor de la primera edició. La visió de les obres exposades amb molts dels seus autors que ens expliquen les seves inquietuds i sensacions són el premi esperat i desitjat any rere any.

Aquests concursants no sé si tenen la consciència que ells no són ben bé la mateixa persona abans de participar que després de fer-ho. L'obra que han presentat els ha fet diferents, millorant-los en molts aspectes. I a més, potser sense saber-ho, van aconseguint un petit prodigi: que algú que no han conegut pugui viure, gràcies a ells, més enllà del record.

Foto: Mònica Pepa

ELS GUANYADORS

- Premi Categoria A
(de 12 a 14 anys)
Obra: *Posta de sol als Aiguamolls*
d'ELENA VILLALBA CAMIÑO

- Premi Categoria B ►
(de 15 a 18 anys)
Obra: *Els colors de la seducció*
d'ANNA XARGAY SOLER

- Premi Categoria C
(de 19 a 25 anys)
Obra: *Una tarda a l'Alt Empordà*
de BRUNO G. VALENCIA

Custòdia agrària a l'Empordà

El fons Andrena, primer fons privat de conservació de la biodiversitat de Catalunya, recolza la recuperació d'una bassa temporània de l'Albera

El fons Andrena és el primer fons privat per a la conservació de la biodiversitat a Catalunya, creat per la família Gallés i administrat per la Xarxa de Custòdia del Territori, que aquest 2014 ha convocat una línia d'ajuts amb l'objectiu de finançar projectes entorn de sistemes d'aigües continentals o ecosistemes aquàtics.

Un dels projectes seleccionats ha estat el “Seguiment, gestió i recuperació de basses temporànies a la finca vitivinícola de Can Torres”, gestionat per IAEDEN i Universitat de Vic.

Can Torres és una finca amb acord de custòdia agrària des del 2011, on hem realitzat diverses visites i col·laboracions. I aquesta vegada desenvoluparem un pro-

Estany de la Gutina.

jecte de dimensions més grans, amb la recuperació, durant aquest hivern que ve, d'una tercera bassa temporal que havia estat dessecada a principis de segle dels estanys de la Gutina. Aquest projecte ha estat seleccionat per l'extraordinari valor de conservació que tenen les basses temporànies de l'Albera.

En paraules dels seus fundadors: *“Andrena és un petit gra de sorra des del qual impulsar projectes entorn la conservació del medi natural a escala local, gestionats per entitats de la societat civil i recolzats en el coneixement científic”*.

“Cultivant Sinergies” seleccionat a la convocatòria. Idea d'Ecotendències CosmoCaixa!

El projecte “Cultivant Sinergies” ha estat seleccionat per la convocatòria Idea d'Ecotendències CosmoCaixa en el marc del cicle «Ecosistemes naturals i biodiversitat: un recurs econòmic?».

Per això el passat 3 de juny vam participar a la sessió Idea al CosmoCaixa de Barcelona on vam presentar el projecte “Cultivant Sinergies” del GOB Menorca i IAEDEN i vam participar d'una sessió dinàmica en la qual es va posar l'accent sobre els aspectes més innovadors, relacionats amb la investigació i l'emprenedoria.

Salvem l'Empordà

Si t'estimes Montjoi, desconstruïm, sisplau!

Sota aquest lema, el mes d'agost passat, juntament amb DEPANA, vam convidar a una visita guiada a cala Montjoi, per explicar els seus valors naturals i el projecte d'EIBullifoundation amb els seus impactes. Els participants i molts banyistes es van interessar pels plànols del projecte que hi vam exposar i per les explicacions dels nostres tècnics. Per explicar els valors naturals i geològics de la zona, tothom es va enfilars fins a un punt més elevat des d'on es podia veure perfectament tota la cala. Al costat d'una antiga pedrera, un geòleg, company de DEPANA, va aprofundir en temes del subsòl i una biòloga, companya de la IAEDEN, explicava els interessos de flora i fauna durant el recorregut. Un cop tornats a la platja, a tots els participants els esperava un esmorzar d'entrepà i beguda i també van poder signar les al·legacions al projecte.

Uns dies després, el 3 de setembre, les dues entitats vam acompanyar la creadora de la petició, Carola Sanpera, a portar les més de 75.000 signatures que s'han recollit en la web *change.org* en contra de la llei a mida que el Parlament de Catalunya preveu aprovar per donar legitimitat al projecte.

Foto: Ll. P.

Un moment de la visita guiada a Montjoi.

Moment previ a l'entrada al Parlament per fer l'entrega de les signatures.

Declaració en Defensa del Patrimoni Natural a Catalunya

Lligat al tema del projecte del Bulli, que només és un exemple més de com es gestionen els espais protegits a Catalunya, en els darrers mesos s'ha parlat molt sobre les polítiques i la gestió del patrimoni natural a Catalunya. Arran de la seva preocupació per l'actual situació de retrocés de les polítiques ambientals i de retallada dels recursos humans i econòmics que es destinen a la conservació de la natura, l'Institut d'Estudis Catalans i altres institucions, col·legis professionals i entitats relacionats amb el medi ambient van convocar, a finals de març, una jornada sobre els aspectes clau de conservació del patrimoni natural de Catalunya. D'aquesta jornada va sortir una declaració que, actualment, ja han signat una multitud de col·lectius de l'àmbit científic, professional, conservacionista i ecologista de Catalunya, a més de centenars de persones.

Us podeu adherir a la declaració, que reproduïm aquí sota, al blog sobre les polítiques de gestió del Patrimoni Natural a Catalunya <http://defensapatrimoninatural.wordpress.com/>, on també trobareu més informació sobre altres temes relacionats i d'actualitat.

Declaració:

Les entitats i persones sotasignades, pregonament preocupades per:

- El desmantellament de les polítiques de conservació del patrimoni natural de Catalunya, que ja ha traspassat totes les línies vermelles.
- El greu incompliment d'obligacions i disposicions legals (com directives europees o plans de conservació d'espècies) que fan referència a la conservació del patrimoni natural.
- Les retallades de més del 60% del pressupost destinat a espais naturals protegits, que són competència de la Direcció General de Medi Natural i Biodiversitat, la qual forma part d'un Departament, el d'Agricultura, que ha reduït el seu pressupost en un percentatge molt inferior.
- L'estrangulament de la gestió dels espais naturals protegits adscrits a la Generalitat, o gestionats per consorcis dels quals la Generalitat formava part, que han patit la reducció dels equips gestors, la dràstica retallada o eliminació dels serveis d'informació i educació ambiental, i de les brigades de manteniment, i tres anys consecutius sense cap inversió, que ha afectat també els centres de recuperació de fauna salvatge.
- L'absència de gestió conservacionista dels espais naturals marins i la seva biodiversitat, amb comptadíssimes excepcions.

- Les evidències d’empitjorament i de pèrdues, a voltes irreversibles, de patrimoni natural (geòtops, geozones, espècies, hàbitats, paisatges) ja identificades en l’avaluació de l’efectivitat del sistema d’espais naturals protegits de 2004, fins i tot a l’interior d’espais naturals de protecció especial. I tot plegat, en un moment de sobrefreqüentació del medi natural, que requeriria una gestió adequada a la capacitat de càrrega.
- Les tendències negatives en indicadors clau del medi natural de Catalunya, que han palesat els dos informes publicats per la Institució Catalana d’Història Natural el 2010 i 2013, avalats per la millor informació científica disponible.
- L’escàs ressò que han tingut els informes del Consell de Protecció de la Natura en les polítiques de gestió i conservació del patrimoni natural del govern de Catalunya i, en particular, els darrers informes sobre la gestió dels espais naturals protegits.
- La supressió de molts programes de recerca i de seguiment del patrimoni natural, que dificulta o impedeix avaluar les tendències i l’impacte de les polítiques públiques que hi incideixen.
- La falta de reconeixement de les enormes oportunitats socials i econòmiques que el patrimoni natural comporta, i l’absència d’estratègies i accions efectives per a desplegar-les.

CONSIDEREN QUE

Davant el risc de deteriorament continuat del patrimoni natural, que constitueix una amenaça a la biodiversitat i al benestar de la societat:

- S’han d’aturar i revertir amb urgència les polítiques que menen al deteriorament del patrimoni natural del país, malgrat la difícil situació econòmica actual, perquè no suposi una debilitat per al país que volem i les generacions que vindran.
- S’ha de reconèixer el patrimoni natural com un component essencial de la identitat del nostre país, de la salut del territori i de la societat, i com una font de serveis i oportunitats, de llocs de treball i d’activitat econòmica.
- Es pot reconduir la situació si s’actua amb responsabilitat i visió de futur, i atenent als compromisos legals que no es poden defugir, tot recordant que, com apunten alguns estudis europeus, no actuar en conservar la natura és una opció més arriscada i cara que invertir-hi adequadament.

Per tot plegat RECLAMEN AL GOVERN DE CATALUNYA

1. Aturar immediatament el desmantellament de les polítiques de conservació del patrimoni natural, revertint, a partir d'enguany, les tendències de reducció de pressupostos i d'equips humans que s'hi destinen. Mesurar anualment el que s'hi destina i retre'n comptes amb transparència a la societat.
2. Mantenir, o recuperar quan s'escaigui, els programes de recerca i de seguiment del patrimoni natural que han de permetre avaluar-ne l'estat i mesurar regularment l'efectivitat de les polítiques públiques que hi incideixen, i fer-ne públics els resultats anualment.
3. Reagrupar les competències sobre gestió i planificació del patrimoni natural amb la resta de competències ambientals en un únic departament responsable de les polítiques ambientals, i de caràcter transversal. D'aquesta manera, l'acció política sobre el patrimoni natural es podria coordinar millor amb les diferents polítiques sectorials que hi incideixen i que, sovint, se'n beneficien.
4. Impulsar la consolidació d'una administració pública moderna i eficaç, que superi les greus disfuncions actuals i dotar-la dels mitjans necessaris per garantir-ne l'efectivitat.
5. Tramitar, aprovar i aplicar, amb la màxima urgència, les dues eines legals bàsiques per poder conservar el patrimoni natural: la Llei de la biodiversitat i del patrimoni natural i l'Estratègia Catalana de Conservació de la Biodiversitat, i que concretin els acords del Conveni de la Diversitat Biològica, les directives europees i les lleis estatals a Catalunya.
6. Millorar l'accés a la informació, la participació i la justícia en matèria de medi ambient, per a la ciutadania i les organitzacions socials, dotant la fiscalia de medi ambient dels mitjans indispensables per poder fer front als delictes ambientals greus.

Barcelona, 29 de març de 2014

Un mausoleu al cap de Creus

Deixarem que s'aixequi un mausoleu enmig del cap de Creus per satisfer la vanitat del nostre famós més famós?

Mausol d'Halicarnàs fou un dels prínceps sàtrapes més poderosos del seu temps i, abans de morir, volgué enaltir el seu orgull i passar a la posteritat construint-se un magnífic sepulcre que coronava un carro de marbre tirat per quatre cavalls. Des d'aleshores el nom de "mausoleu" s'aplica a tots els grans monuments aixecats per honor i glòria d'un príncep, o de qualsevol personatge notable que es vulgui fer notar molt més.

Més d'un cop us deu preguntar què porta a gent de la IAEDEN - Salvem l'Empordà a donar hores i hores per una causa que no els beneficia en res materialment. Per què regalen hores i hores de treball voluntari on sovint perden diners i temps personal?

Jo us ho diré: ho fan perquè són gent altruista, gent desinteressada, gent que regala hores i esforços perquè no s'apagui l'altruisme humà malgrat que el nostre sistema de vida ens impulsi en la direcció contrària. Per això lluiten contra projectes que trinxen la nostra comarca i trinxen el planeta pel benefici d'un grupat de personatges notables i amb massa influència.

Recull de premsa de la campanya de defensa del cap de Creus.

Molts recordareu l'any 1980, quan encara no existia Salvem l'Empordà, que la IAEDEN inicià una campanya per reclamar que el cap de Creus fos declarat un parc natural marítim i terrestre, cosa que s'assolí l'any 1998. Pel camí, la gent de la IAEDEN recollí 30.000 signatures de suport per mitja Europa que foren lliurades al nostre govern.

La seva lluita també assolí aturar:

- un port esportiu a Portlligat; Cadaqués
- una pista d'esquí artificial, una urbanització de luxe i un camp de golf a Mas Marés; Roses
- un camp de golf i una urbanització al cap Gros, el Port de la Selva
- un parc d'atraccions a Vilajuïga
- un campionat mundial de pesca submarina
- un ...

I, finalment, l'any 1998, pressionant i pressionant des de la IAEDEN, vàrem assolir que el cap de Creus comptés amb una llei que el protegeixi mínimament.

Ara, però, ens preguntem si van valer la pena tants esforços, perquè sembla que el cuiner més famós del món, per acabar de consolidar la seva glòria personal, ha decidit construir-se el seu propi mausoleu dins del parc natural ampliant el seu temple fins a quasi un 400%, i en contra del que estableix la llei de protecció de cap de Creus.

Però, per fer-ho, ha d'assolir abans que el Parlament del nostre país modifiqui aquesta llei per adaptar-la a la seva vanitat.

La pregunta que recull les nostres preocupacions i la nostra oposició és evident: si aquest cuiner assoleix que es modifiqui aquesta llei, aquest precedent obrirà la veda perquè altres personatges notables i influents puguin modificar, també, altres lleis a la mida i conveniència dels seus capricis?

I tu, a qui faries costat?

Xavier Vizcaino

Full de firmes de la històrica campanya de defensa del cap de Creus.

Reflexions d'en Ramon

El TTIP (*Transatlantic Trade and Investment Partnership*)

El TTIP (*Transatlantic Trade and Investment Partnership*) és un tractat de lliure comerç que té com a objectiu ampliar el mercat de béns i serveis entre la Unió Europea (UE) i els Estats Units (EUA). Proposa eliminar drets de duana, reduir barreres aranzelàries i no aranzelàries i proporcionar eines jurídiques als inversors per eliminar obstacles en el camí del lliure comerç. Segons els impulsors, el TTIP crearia fins a dos milions de llocs de treball i estimularia el creixement econòmic fins a un 1% anual. Tracta temes relacionats amb la sanitat, els estàndards ambientals, l'alimentació, l'energia, els convenis laborals, la propietat intel·lectual i la privatització de serveis públics.

El tractat és objecte d'importantes crítiques i mobilitzacions a ambdós costats de l'Atlàntic. Entre aquestes, proposa l'“**harmonització de les regulacions**”, que significa afavorir les grans empreses transnacionals cercant el mínim denominador comú a les normatives comercials de cada estat, és a dir, es desplomen els estàndards laborals, democràtics, sanitaris, alimentaris, mediambientals i de control de les inversions. Amb l'harmonització s'aconsegueix que un producte acceptat a un costat de l'Atlàntic pugui entrar immediatament al mercat de l'altre, però aplicant la regularització més baixa. Per exemple, els transgènics i pesticides amb menor regulació als EUA entrarien fàcilment a la UE. L'altre objectiu del TTIP és **eliminar el principi de precaució**. És a dir, actualment a la UE una empresa ha de demostrar que un producte no provoca perill per a la salut ni l'ambient, als EUA és l'administració pública la que ha de demostrar que el producte té algun perill. L'aplicació del principi provocaria la desestabilització de les proteccions alimentàries i sanitàries dels consumidors.

El procés de negociació és pràcticament **secret**. Són les grans transnacionals i els lobbys els que controlen les negociacions amb la Comissió de la

UE. No es coneixen detalls concrets, només alguns documents filtrats, és a dir, hi ha **menyspreu per la sobirania nacional i la democràcia** dels estats membres. Sobre la **creació d'ocupació anunciada**, l'experiència en tractats similars demostra el contrari. A més la Comissió Europea ha admès que és probable que el TTIP provoqui perjudicis prolongats als treballadors europeus.

Un punt molt discutit del TTIP és la inclusió de la clàusula de protecció dels inversors estrangers, **ISDS** que permetrà a les multinacionals demandar davant de tribunals internacionals d'arbitratge els governs que aproven lleis que afecten els seus beneficis econòmics, tribunals constituïts per jutges privats. Actualment ja existeixen *tribunals de solució de disputes* per a la protecció dels inversionistes gestionades per organismes com el CIADI. Un exemple d'aquesta disputa és el de **Vattenfall**. La multinacional energètica sueca Vattenfall ha demandat Alemanya per 3.700 milions de dòlars després que el país votés a favor de no promocionar l'energia nuclear. Un cas **similar és el de Lone Pine Resources**. El govern del Quebec va imposar, a Lone Pine, una moratòria a la seva llicència de captació de gas per fracking, ja que aquesta era la causa que l'aigua estigués contaminada i la resposta de l'empresa ha estat demandar el Canadà per 250 milions de dòlars canadencs. En les demandes, les empreses han guanyat el 58% dels casos i els costos en alguns superen els 30 milions de dòlars, pagats per la societat civil.

Actualment, els lobbys petrolers estan pressionant perquè a les negociacions del TTIP **s'eliminin les moratòries al fracking** de la UE, que també impulsen perforacions mar endins. L'objectiu és vendre la tècnica d'empreses com Halliburton i compensar el problema generat als EUA per la baixada de producció dels pous de fracking amb perforacions a la UE. Però promocionant el fracking s'atemptarà el desenvolupament de les energies renovables a la UE, assestant un cop als esforços per evitar el canvi climàtic. Els EUA utilitzen, com argument per introduir el fracking a la UE la crisi entre Ucraïna i Rússia (per Ucraïna passa el 16% del gas Rus cap a Europa).

També es vol utilitzar el TTIP per accelerar la importació a la UE de les sorres bituminoses del Canadà que són molt contaminants. Els lobbys petrolers de Canadà intenten anular la **Directiva de Qualitat de Combustible de la UE** que no accepta aquestes sorres per l'increment de l'efecte hivernacle que provoquen.

Ambdós casos, el TTIP aposta pels combustibles no renovables quan la solució ha de passar forçosament per l'energia renovable en previsió de la davallada de reserves mundials de combustibles fòssils i urani en 40 anys.

El TTIP no és un tractat més entre els tractats bilaterals de comerç existents, sinó que entra de ple en la **geopolítica global del model neoliberal**, ja que serviria per a consolidar la dominació dels EUA i de la UE en el comerç mundial en un context del creixent poder de la Xina. Un objectiu dels EUA és fusionar diversos tractats per posar en marxa una **super-constitució** no democràtica de comerç i inversions que implicaria pèrdues de drets fonamentals a la gent i a la natura que amb el TTIP serien tractats com objectes més ha incorporar al procés productiu. És un gran error que els governs no acceptin que la festa del creixement infinit del comerç i de les inversions ha finalitzat i que de seguir així serà inviable una civilització millor i un futur sostenible. Afortunadament, existeix reacció contra el TTIP i, si sumen esforços, serà possible aturar-ho.

Ramon Caralt

Guia pràctica per conèixer la natura de Catalunya

Els companys d'IPCENA, socis nostres a la Federació Ecologistes de Catalunya (EdC), han editat una gran guia pràctica per conèixer la natura de Catalunya.

Els socis/sòcies de la IAEDEN-Salvem l'Empordà la podeu comprar amb un descompte interessant: a 30 €! (PVP 39,50 €).

La podeu demanar a iaeden@iaeden.cat o 972 670 531.

BRAU EDICIONS

www.brauedicions.com

*Amb totes les
eines dibuixades!*

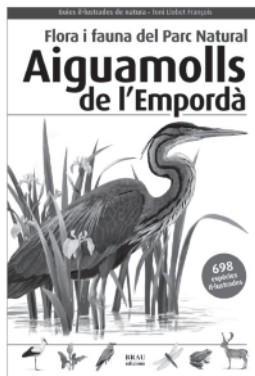
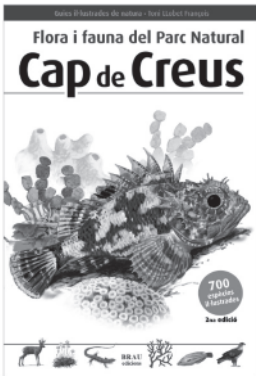
- >> Cereals
- >> Vinya
- >> Arròs
- >> Oli
- >> Bosc
- >> Pastura
- >> Hort
- >> Transport

Col·lecció
Eines i feines

NOVA
COL·LECCIÓ

...i fotos de les feines

PVP:
13 €

**Flora i fauna
dels parcs
naturals de
Catalunya**

A la natura, deixa't guiar

Alt Pirineu | Cap de Creus | Delta de l'Ebre | Montseny | Aiguamolls de l'Empordà | Els Ports
l'Albera | Parc del Foix | Montnegre, Corredor, Serralada Litoral i Serralada de Marina
Aigüestortes i Estany de Sant Maurici | Parc del Foix | Sant Llorenç del Munt i l'Obac